
Vispārīgā datu aizsardzības regula ES iestādēm – jūsu tiesības digitālajā laikmetā

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2019

© Eiropas Savienība, 2019

Atļauts reproducēt, norādot avotu.

Print ISBN 978-92-9242-362-9 doi:10.2804/358901 QT-03-18-551-LV-C
PDF ISBN 978-92-9242-358-2 doi:10.2804/27851 QT-03-18-551-LV-N

Datu aizsardzības digitalizācija

Tehnoloģijas ir daudzējādā ziņā pozitīvi mainījušas mūsu dzīvi. Mēs dzīvojam digitālajā laikmetā, kurā ikdienas darbībā būtiska nozīme ir internetam, lielajiem datiem, mākslīgajam intelektam un citiem tehnoloģiskiem uzlabojumiem.

Tomēr mums jānodrošina, ka tehnoloģiskie uzlabojumi nenosaka mūsu vērtības. Mums jāprot izmantot jauno tehnoloģiju sniegtās priekšrocības, vienlaikus turpinot baudīt savas pamattiesības. Minētais ietver arī pamattiesības uz datu aizsardzību.

ES jaunie datu aizsardzības noteikumi, kas piemērojami no 2018. gada, ir vērsti uz nākotni. To mērķis ir nodrošināt personas datu efektīvu aizsardzību digitālajā laikmetā.

Vispārīgā datu aizsardzības regula (VDAR) ir piemērojama visiem uzņēmumiem un organizācijām, kas darbojas ES. Tā nosaka standartu datu aizsardzībai visā pasaulē, nodrošinot personas datu aizsardzību digitālajā pasaulē.

Ir ieviesti arī jauni datu aizsardzības noteikumi ES iestādēm, lai nodrošinātu, ka ES iestādēs un struktūrās izmantotais datu aizsardzības standarts atbilst VDAR paredzētajam datu aizsardzības standartam. Minētie noteikumi atspoguļo tās pašas vērtības, sniedzot ES pilsoņiem pārliecību, ka darījumos ar ES iestādēm viņi var baudīt tādas pašas nostiprinātas tiesības kā darījumos ar citiem uzņēmumiem, organizācijām vai publiskām struktūrām, kam ir piemērojama VDAR.

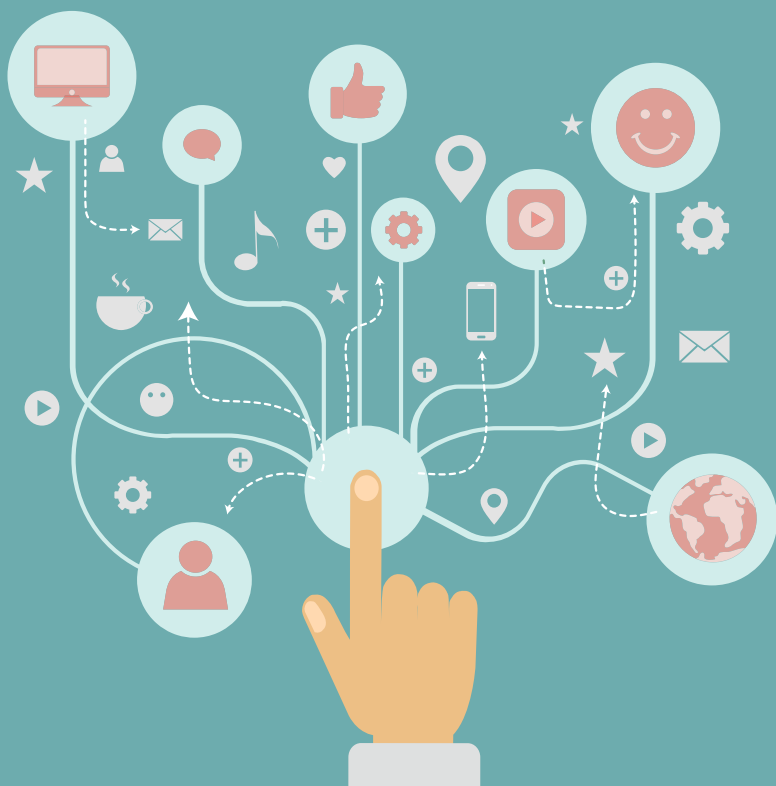
Datu aizsardzība ES iestādēs – kādas ir jūsu tiesības?

Šis ES projekts pēc savas būtības nosaka ES iestādēm pienākumu veikt personas datu apstrādi daudzās darba jomās. Tā var būt personas datu apstrāde cīņā pret smago organizēto noziedzību un terorismu ES līmenī, ES līdzekļu sadalē vai lielapjoma IT sistēmu, piemēram, vīzu informācijas sistēmas, pārvaldībā.

ES iestādes ir arī darba devēji. Tāpēc tās apstrādā personas datus, kad tās, piemēram, pieņem darbā darbiniekus vai apstrādā medicīnisku informāciju par to darbiniekiem.

Liela datu apjoma apstrāde dienu no dienas ir saistīta ar lielu atbildību. Šā iemesla dēļ ir svarīgi, lai ES iestādes rādītu piemēru jauno ES datu aizsardzības noteikumu piemērošanā.

Kad jūsu personas dati tiek vākti, paturēti vai jebkādā citā veidā apstrādāti, saskaņā ar datu aizsardzības tiesību aktiem jūs tiekāt dēvēts par **datu subjektu**. Šādā statusā jums ir konkrētas tiesības, kas saistītas ar jūsu personas datu apstrādi.

ES iestādēm jūsu personas dati ir jāapstrādā **godīgi, likumīgi** un tikai **likumīgiem nolūkiem**. Ir vairākas īpašās tiesības, kas papildina šīs vispārīgās tiesības.

Tiesības uz pārredzamību

Datu pārzinim, informējot jūs par to, kā tiks apstrādāti jūsu personas dati, jālieto skaidra un saprotama valoda. Informācijai jābūt skaidrai, precīzai un pārredzamai, un tā jānodrošina jums viegli pieejamā formātā.

Tiesības piekļūt datiem

Jums ir tiesības saņemt no ES iestādes informāciju par to, vai tā apstrādā jūsu personas datus, par apstrādes darbības nolūku, attiecīgo datu kategorijām un datu saņēmējiem, kam jūsu dati tiek izpausti, kā arī tiesības piekļūt šādiem personas datiem, ko apstrādā ES iestāde.

Tiesības tikt informētam

Jums ir tiesības tikt informētam, piemēram, par jūsu datu apstrādes faktu, apstrādes nolūku un datu pārziņa identitāti.

Tiesības labot datus

Ja jūsu dati ir neprecīzi vai nepilnīgi, jums ir tiesības tos labot.

Tiesības ierobežot apstrādi

Konkrētos apstākļos, piemēram, ja jūs apstrīdat apstrādāto datu precizitāti vai neesat pārliecināts, ka jūsu dati tiek apstrādāti likumīgi, jūs varat prasīt datu pārzinim, lai datu apstrādi ierobežo.

Tiesības dzēst datus / tiesības tikt aizmirstam

Ja ES iestādei jūsu personas dati vairs nav vajadzīgi, ja jūs atsaucat savu piekrišanu vai ja apstrādes darbība ir nelikumīga, jums ir tiesības dzēst savus datus.

Tiesības uz datu pārsamību

Šīs tiesības jums ļauj iegūt datu pārziņa rīcībā esošos datus par jums un nodot tos no viena pārziņa citam pārzinim. Datu pārzinim šis darbs ir jādara jūsu vietā, ja tas ir tehniski iespējams.

Tiesības uz automatizētas individuālu lēmumu pieņemšanas, tostarp profilēšanas, nepiemērošanu

Jums ir tiesības uz to, lai jums netiktu piemērots lēmums, kurš balstīts vienīgi uz automatizētu apstrādi, kas ietver arī profilēšanu un kas rada jums tiesiskas sekas vai līdzīgā veidā būtiski skar jūs.

Tiesības iebilst

Pamatojoties uz pārliecinošiem leģitīmiem iemesliem, jūs varat iebilst pret savu personas datu apstrādi.

Personas dati ir jebkura informācija, kas saistīta ar (tieši vai netieši) identificējamu **fizisku personu**. "Identificējama fiziska persona" ir persona, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem.

Piemēri: vārds, uzvārds, e-pasta adrese, gada izvērtējuma dokumentācija un ar veselības stāvokli saistīta dokumentācija, kā arī netieši identificējama informācija, piemēram, darbinieka identifikācijas numurs, IP adrese, savienojumu žurnāli, faksa numurs, biometriskie dati u. tml.

Datu pārzinis ir iestāde vai struktūra, kas nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus. Datu pārzinim galvenokārt ir pienākums nodrošināt datu kvalitāti un – ES iestāžu un struktūru gadījumā – paziņot par apstrādes darbību datu aizsardzības speciālistam (DAS). Turklāt datu pārzinis ir arī atbildīgs par drošības pasākumiem datu aizsardzībai. Pārzinis ir arī struktūra, kas saņem no datu subjektiem pieprasījumus par viņu tiesību īstenošanu. Pārzinim ir jāsadarbības ar DAS, un viņš var apspriesties ar DAS, lai noskaidrotu viņa viedokli par jebkādu ar datu aizsardzību saistītu jautājumu.

"Apstrāde" ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem, piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtīt, izplatīt vai citādi darīt tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana.

Piemēri: darbā pieņemšanas procedūra, dotāciju piešķiršanas procedūra, ārēju ekspertu saraksts, pasākuma pārvaldība, attēlu publicēšana, tiešsaistes sadarbības platformas izveide iedzīvotājiem vai darbiniekiem.

Apstrāde notiek arī situācijās, kad Eiropas iestādes nodrošina dalībvalstīm kādu tehnisku rīku vai risinājumu informācijas apmaiņas veicināšanai, vienlaikus saglabājot piekļuvi attiecīgajiem personas datiem vai uzturot ar platformu saistītu savienojumu žurnālu reģistru.

Plašāku informāciju par jaunajiem datu aizsardzības noteikumiem varat uzziņāt citās mūsu faktu lapās:

- ***Documenting data processing: The EDPS guide to ensuring accountability*** ("Datu apstrādes dokumentēšana – EDAU norādījumi pārskatatbildības nodrošināšanai");
- ***New data protection rules for EU institutions and how they affect YOU*** ("Jaunie datu aizsardzības noteikumi ES iestādēm, un kā tie ietekmē TEVI"),

vai apmeklējot EDAU tīmekļa vietni: www.edps.europa.eu

Šo faktu lapu izdevis Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU) – neatkarīga ES iestāde, kas nodibināta 2004. gadā ar šādiem mērķiem:

- uzraudzīt personas datu apstrādi, ko veic ES iestādes un struktūras;
- konsultēt par datu aizsardzības tiesību aktiem;
- sadarboties ar līdzīgām iestādēm, lai nodrošinātu konsekveni datu apstrādē.

www.edps.europa.eu

@EU_EDPS

EDPS

European Data Protection Supervisor

Publikāciju birojs